

Česká republika

Česká školní inspekce

Inspektorát v kraji Vysočina - oblastní pracoviště Jihlava

INSPEKČNÍ ZPRÁVA

Mateřská škola Měřín

U Hřiště 538, 594 42 Měřín

Identifikátor školy: 600 129 144

Termín konání orientační inspekce: 18. – 21. březen 2003

Čj.:	115 62/2003-11073
Signatura:	ok5aw112

CHARAKTERISTIKA MATEŘSKÉ ŠKOLY

Mateřská škola Měřín je od 1. ledna 2003 příspěvkovou organizací. Jejím zřizovatelem, který vydal na základě usnesení obecního zastupitelstva zřizovací listinu, je Obec Měřín.

Mateřská škola má tři věkově smíšené třídy. Její kapacita je 120 dětí. Pro školní rok 2002/2003 bylo přijato rozhodnutím ředitelky celkem 76 dětí, z toho 2 na nepravidelnou docházku a 4 s odkladem školní docházky. Spádovou oblastí je obec Měřín a 8 okolních vesnic.

Součástí školy je školní jídelna, která zajišťuje stravu jen pro děti a zaměstnance předškolního zařízení.

PŘEDMĚT INSPEKČNÍ A KONTROLNÍ ČINNOSTI

Předmětem inspekční/kontrolní činnosti bylo zjištění a zhodnocení:

- personálních podmínek výchovně-vzdělávací práce,
- materiálně-technických podmínek výchovně-vzdělávací práce,
- průběhu a výsledků výchovně-vzdělávací práce v celé mateřské škole.

HODNOCENÍ PERSONÁLNÍCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE

Výchovně-vzdělávací činnost zajišťuje 6 pedagogických pracovníků s požadovanou odbornou a pedagogickou způsobilostí. Tři z nich absolvovaly kurz pro logopedické asistentky a získané odborné poznatky uplatňují při realizaci logopedické péče.

Ředitelka je k zaměstnancům vstřícná a přistupuje k nim demokraticky. Její práce v tomto školním roce byla ovlivněna zvýšením objemu administrativní práce v souvislosti s přechodem školy do právní subjektivity. Do školní atmosféry a vztahů mezi zaměstnanci se negativně promítá předpokládaný pokles počtu zapsaných dětí a s tím související případné personální změny. Z těchto důvodů je prioritním úkolem ředitelky vytváření a udržování přátelského a klidného pracovního prostředí.

Ředitelka poskytla učitelkám velký prostor pro uplatnění jejich názorů a podnětů při zpracování školního a třídních vzdělávacích programů. Sama se průběžně vzdělává a získané poznatky úspěšně uplatňuje při vlastní práci s dětmi. Ke zvyšování odbornosti vede i učitelky. Vytváří podmínky k jejich účasti na vzdělávacích seminářích a doplňuje učitelskou knihovnu současnou odbornou literaturou. Vzdělávání učitelek plánuje a koordinuje se současnými trendy předškolní výchovy, potřebami školy a zájmy učitelek.

Sleduje kvalitu práce všech pracovníků. Kontrola provozu je průběžně prováděna ředitelkou a na svěřených úsecích také školnicí a vedoucí školní jídelny. Zjištěné výsledky nejsou písemně zaznamenávány, případné nedostatky jsou řešeny operativně. Kvalita výchovně-vzdělávací práce je sledována prostřednictvím orientačních vstupů a hospitací, o nichž jsou vedeny písemné záznamy. Z nich je zřejmé, že volba sledovaných jevů je náhodná. Ředitelka nesleduje práci učitelek systematicky na základě jasně stanovených cílů, které by jí poskytovaly zpětnou vazbu o kvalitě plnění školního vzdělávacího programu. Přesto má, vzhledem ke dlouhodobému stabilnímu složení pedagogického kolektivu, o práci jednotlivých učitelek dostatečný přehled. Tyto své poznatky však při řízení i metodickém a odborném vedení školy dostatečně nevyužívá. Práci pedagogických pracovníků hodnotí převážně pozitivně, kritickému hodnocení se spíše vyhýbá. Systém odborného a metodického vedení nebyl vytvořen, tato skutečnost se odráží v rozdílném pohledu učitelek v jednotlivých třídách na plánování a

organizaci výchovně-vzdělávací práce. Pedagogické rady se zabývají především řešením organizačních záležitostí, méně problémy pedagogickými. Diskusím o formách, metodách a organizaci práce s dětmi, výměně zkušeností a poznatků jsou věnovány pravidelné neformální porady konané jednou měsíčně. Nevyplyvají z nich však jednoznačné závěry, které by byly pro pracovnice závazné.

Organizace provozu a pedagogického procesu je jasně vymezená v dokumentech, se kterými byli seznámeni zaměstnanci i rodiče. Provozní doba školy je stanovena v souladu s potřebami rodičů. Provoz jednotlivých tříd je časově odstupňován. Pracovní doba učitelek a jejich souběžné působení jsou stanoveny efektivně. Všichni zaměstnanci znají svá práva a povinnosti, byli seznámeni s organizačním, pracovním a provozním řádem školy. Povinnosti učitelek a rozdělení jejich kompetencí jsou stanoveny v ročním pracovním plánu pro školní rok 2002/2003.

Celková organizace provozu školy pro rodiče je stanovena v řádu pro rodiče. Je zpracován přehledně v souladu s platnými právními předpisy, vymezuje především povinnosti rodičů.

Informační systém v rámci školy je funkční a účinný. Důležité informace dostávají pracovnice včas a v patřičném rozsahu. K jejich přenosu slouží každodenní úzký kontakt ředitelky se všemi zaměstnanci, pedagogické a provozní rady. Písemné materiály týkající se chodu školy, dalšího vzdělávání, materiály odborné a plánovací jsou trvale umístěny na přístupném místě.

Rozvíjení neformální komunikace s rodiči je jedním z hlavních úkolů školy. Realizované formy mají zatím tradiční charakter. Velmi dobrá je informovanost o obsahu a průběhu výchovně – vzdělávací práce. Rodiče jsou s jeho obsahem průběžně seznamováni.

Personální podmínky výchovně-vzdělávací činnosti jsou hodnoceny celkově jako velmi dobré.

HODNOCENÍ MATERIÁLNĚ-TECHNICKÝCH PODMÍNEK VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE
--

Školní budova byla postavena pro účely provozu čtyřtřídní mateřské školy a zcela vyhovuje bezpečnostním, hygienickým i provozním podmínkám předškolního zařízení. Pro zabezpečení výchovně-vzdělávací práce a k plnění školního vzdělávacího programu má mateřská škola velmi dobré prostorové podmínky. Odpovídají počtu zapsaných dětí.

Součástí tříd jsou prostory pro ukládání pomůcek a pracovního materiálu, velmi dobře vybavené sociální zařízení, šatny dětí, zázemí pro učitelky a přípravny jídel. Po omezení provozu byla ve čtvrté třídě zřízena stálá ložnice, úpravou šatny vznikl prostor pro náhradní činnosti nespících dětí v době odpoledního odpočinku.

Třídy jsou rozčleněny na pracovní a herní části, dvě mají netradiční uspořádání dětského nábytku tak, aby mohla být zřízena centra aktivit.

Prostředí celé mateřské školy je na velmi dobré estetické úrovni. K výzdobě interiérů jsou využity i dětské práce a výrobky. Stavebnice, doplňky ke hrám a hračky jsou uloženy tak, že o nich mají děti dobrý přehled, jsou v jejich dosahu a mohou si je samy vybírat. Výzdoba tříd je přizpůsobována aktuálnímu tematickému celku. Podílí se na ní učitelky i děti.

Vybavení pracovním a výtvarným materiálem, hračkami a učebními pomůckami je vzhledem k využití materiálně-technického vybavení zrušené třídy na velmi dobré úrovni. Sortiment hraček odpovídá potřebám věkově smíšených skupin dětí. Ve třídách je umístěna základní didaktická technika, hudební a tělovýchovné pomůcky i dětské knihy. Veškeré materiálně-technické vybavení bylo při sledovaných činnostech efektivně využíváno.

Mateřská škola má 3 počítače, které slouží k vedení účetnictví, ředitelce k řídicí práci a učitelkám při zpracovávání třídní dokumentace. Dále je k dispozici tiskárna a kopírka, které usnadňují přípravu potřebného množství metodických listů a různých pomůcek.

Zahrada navazuje bezprostředně na budovu mateřské školy. Je dostatečně prostorná, účelně vybavená a udržovaná. Pro pobyt venku poskytuje dětem vhodné zázemí. Je využívána hlavně k rekreačním a relaxačním činnostem.

Základní psychohygienické požadavky na provoz předškolních zařízení škola splňuje. Je dodržován časový interval mezi jídly a odpovídající doba pobytu venku. Pitný režim je velmi dobře zajištěn a dětmi samostatně využíván. Odpolední odpočinek všech dětí probíhá ve společné stálé ložnici. Jeho délka je sice pro nejstarší děti postupně zkracována, ale individuálním potřebám jednotlivců není přizpůsobována. Stanovený denní režim rámcově vymezuje dobu pro jednotlivé činnosti, ale učitelky ho mohou přizpůsobovat aktuálním situacím, což většina učitelek využívá. Přechody mezi činnostmi jsou většinou plynulé, nezpůsobují prostoje a čekání. Požadavky kladené na děti v průběhu výchovně-vzdělávací práce byly většinou přiměřené.

Celkové vybavení školy umožňuje plnění cílů stanovených školním vzdělávacím programem. V návaznosti na finanční možnosti je systematicky a účelně obnovováno a doplňováno. Při sledovaných činnostech byly materiální zdroje učitelkami využívány.

Materiálně-technické podmínky výchovně-vzdělávací práce jsou hodnoceny jako velmi dobré.

HODNOCENÍ PRŮBĚHU A VÝSLEDKŮ VÝCHOVNĚ-VZDĚLÁVACÍ PRÁCE V MATEŘSKÉ ŠKOLE

Realizace výchovně-vzdělávacího programu

Výchovně-vzdělávací činnost mateřské školy vychází z cílů stanovených školním vzdělávacím plánem a třídními vzdělávacími programy. Na jejich zpracování se podílel celý pedagogický kolektiv. Školní vzdělávací plán stanovuje vzdělávací cíle rozdělené do pěti oblastí, které jsou totožné s Rámcovým programem předškolního vzdělávání. Dále vymezuje 10 závazných tematických okruhů, které byly spolu se zaměřením tříd základem pro zpracování třídních vzdělávacích programů.

V tomto školním roce je ověřována funkčnost zpracovaných materiálů, učitelky hledají optimální formu plánování. Součástí tohoto procesu je také průběžné vyhodnocování kvality práce. Jako pomůcka k němu učitelkám slouží formulář pro vnitřní evaluaci, převzatý z metodického materiálu „Barevné kamínky“.

Předložená dokumentace průkazně zachycuje průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti. Povinná dokumentace je vedena v souladu s platnou právní normou.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací práce

Spontánní a řízené činnosti

Motivace všech sledovaných činností je přirozená. Úprava prostředí poskytuje dětem otevřený a volný přístup k hračkám i k didaktickému materiálu. Rozmanitá nabídka různých aktivit vychází z týdenního tématu. Učitelky při realizaci nabízených aktivit vycházejí z týdenního tématu a uplatňují poznatky z diagnostiky zpracované pro všechny děti. Nabídka je většinou orientovaná na rozvoj individuálních schopností a umožňuje dětem zapojovat se do nich podle vlastního zájmu. Většina učitelek využívá k aktivizaci úvodní slovní motivaci, přímé zážitky

dětí, vhodné pomůcky a zajímavé doplňky. Při některých hospitacích také netradiční formy práce, přírodní materiál, názorné ukázky a dětské výrobky.

Všechny pedagogické pracovnice se na práci zodpovědně připravují. Systém plánování je sice v jednotlivých třídách odlišný, ale ve všech zaručuje tematickou propojenost jednotlivých činností. Promítá se do něj specifické zaměření jednotlivých tříd. Jasně, přiměřené a splnitelné cíle stanovují v plánech výchovně-vzdělávací činnosti učitelky ve dvou třídách. Ve třetí je plánován spíše obsah bez stanovení konkrétních cílů, jejichž plnění zaručuje u dětí rozvoj žádoucích kompetencí.

Zavedená organizace výchovně-vzdělávacích činností, zvolené metody a formy práce nejsou ve všech třídách stejné. Většinou ale odpovídají přijatému programu školy.

Ve dvou třídách jsou výchovně-vzdělávací činnosti realizovány formou integrovaných celků. Spontánní a řízené aktivity navzájem prolínají a tak jsou vytvářeny podmínky pro uspokojování potřeb jednotlivců. Děti se do nich zapojují podle svého zájmu a mohou je v individuálním tempu dokončovat. Učitelky při své práci vycházejí z podmínek a složení tříd, upřednostňují učení prožitkem. Organizace spontánních a řízených činností je v těchto třídách nenásilná, vede k přirozené kázni a přispívá ke klidnému průběhu činností. Přesto, že většina aktivit je plánována jako individuální nebo skupinová, často se jich zúčastňuje většina dětí. Jejich zájem je výsledkem velmi dobré a podnětné motivace.

V jedné třídě však nedostatečně promyšlená organizace působí negativně na efektivitu zvolených metod i celkovou kvalitu činností. Spontánní a řízené aktivity jsou organizovány jako oddělené celky. Těžiště výchovně-vzdělávací práce spočívá v činnostech zařazených po dopolední svačině. I když si děti samostatně volí pro ně nejzajímavější nabídku v některém z center aktivit, pracuje v podstatě celá skupina dětí současně. Učitelky tak nemohou věnovat dostatečnou pozornost všem dětem, které ji potřebují. Většina dětí v důsledku nevýrazné motivace ztrácí velmi brzy o nabízené činnosti zájem.

Postupná svačina zavedená ve všech třídách přispívá k plynulosti a návaznosti jednotlivých činností a podporuje rozvoj dětské samostatnosti.

Sledované činnosti většinou navazují na zážitky, zkušenosti a poznatky dětí. Učitelky podporují rozvoj jejich komunikativních dovedností, vytváří jim prostor pro vyslovení myšlenky a přání. Náročnost cílů, které děti plní, není sice v plánech diferencována, ale při jejich samotné realizaci se většina učitelek snaží požadavky přizpůsobovat věkovým a individuálním možnostem dětí. Velký důraz klade na rozvoj dětské tvořivosti a fantazie, což dokladují vystavené práce i úroveň konstruktivních a tvořivých her. Většina učitelek pohotově reaguje na vzniklé situace ve třídě. Podněty dětí dokáže využít k jejich rozvoji a obohacení o nové zkušenosti. Do výchovně-vzdělávací činnosti zařazuje smyslovou výchovu, tvořivou dramaturgii, prožitkové učení, podporuje tvůrčí aktivity dětí a umožňuje jim experimentování.

Hodnocení dětí učitelky provádí průběžně a většinou je dostatečně adresné. Převažující pozitivní oceňování jejich práce a chování směřuje ke skupině, ale i k jednotlivým dětem.

Atmosféra ve třídách je přátelská, děti se k sobě chovají kamarádsky, ohleduplně a jsou ochotné vzájemně spolupracovat. V jejich chování se neobjevují negativní prvky. Velmi ochotně přijímají do hry kamarády a dokáží s nimi spolupracovat.

Průběhové výsledky výchovně-vzdělávací činnosti

Pohybové schopnosti a hrubá motorika dětí je na velmi dobré úrovni. Jemná motorika je ovlivněna věkem dětí a délkou jejich docházky do mateřské školy. Vcelku ale dosahují přiměřených výsledků.

Učitelky vedou děti k samostatnosti v sebedobře, k úklidu hraček, poskytují jim možnost výrazně se podílet na přípravě stolování. Při hygieně jsou děti samostatné, návyky mají upevněné a přirozeně je využívají.

Komunikace a interakce dětí v mateřské škole je velmi dobrá. Respektují dohodnutá pravidla, chovají se k sobě přátelsky a ohleduplně, vzájemně si vycházejí vstřícně a respektují se. Jsou schopné samostatně si zorganizovat skupinové činnosti, spolupracovat při nich a přijímat různé sociální role.

Především starší děti umí srozumitelně hovořit o svých zážitcích a vyjádřit svá přání. Velká pozornost je věnována rozvíjení komunikativních dovedností a zajišťování pravidelné individuální logopedické péče.

Úroveň poznatků a myšlenkových operací je přiměřená věku a individuálním zvláštnostem dětí. Pozitivně ovlivňuje obsah námětových her a úroveň řešení problémových situací. Při tvořivých činnostech děti velmi přirozeně uplatňují fantazii a představivost.

Průběh a výsledky výchovně-vzdělávací činnosti jsou hodnoceny celkově jako velmi dobré.

DALŠÍ ZJIŠTĚNÍ

Vymezení činnosti mateřské školy a další údaje ve zřizovací listině a rozhodnutí o zařazení do sítě škol jsou totožné.

Aktivity organizované školou vhodně doplňují realizovaný školní vzdělávací program. Každoročně je zajišťován předplavecký výcvik, je poskytována individuální logopedická péče ve spolupráci s odborníkem. V průběhu roku se děti zúčastňují divadelních představení, navštěvují místní knihovnu a seznamují se s činností společenských organizací např. hasiči.

Na veřejnosti prezentuje mateřská škola svoji práci prostřednictvím videozáznamů odvysílaných místní kabelovou televizí, článků v místním zpravodaji. Pravidelně pořádá dětský karneval, kterého se mohou zúčastnit i děti, které do mateřské školy nedocházejí. Každoročně škola zasílá dětské práce do výtvarných soutěží.

Mateřská škola velmi dobře spolupracuje se zřizovatelem (společná organizace rozloučení s předškoláky, informování o činnosti a akcích školy místním rozhlasem), se základní školou (výměna poznatků o dětech, vzájemné návštěvy, účast učitelek při zápisu do první třídy) a odbornými pracovišti - pedagogicko-psychologickou poradnou a pediatrem (posuzování a testování školní zralosti a zajišťování přednášek odborníků na rodičovských schůzkách).

VÝČET DOKLADŮ, O KTERÉ SE INSPEKČNÍ ZJIŠTĚNÍ OPÍRÁ

1. Rozhodnutí Krajského úřadu Kraje Vysočina o změně zařazení v síti škol, předškolních zařízení a školských zařízení čj. KUJI 3811/2003 OŠMS ze dne 22. ledna 2003 s účinností od 1. ledna 2003,
2. zřizovací listina Mateřské školy Měřín vydaná zřizovatelem Obcí Měřín dne 22. října 2002 s účinností od 1. ledna 2003,
3. výkaz o mateřské škole podle stavu k 30. září 2002,
4. výjimka z maximálního počtu dětí povolena ředitelkou ze dne 15. srpna 2002,
5. školní vzdělávací plán, třídní vzdělávací programy, koncepce, plán práce mateřské školy,

6. povinná dokumentace předškolního zařízení,
7. přehledy výchovné práce, přehledy docházky dětí, rozhodnutí o přijetí dětí,
8. řád mateřské školy, režim dne, provozní a organizační řád, pracovní náplně a rozpis pracovní doby zaměstnanců,
9. plán kontrolní činnosti ředitelky, záznamy z hospitací,
10. plán pedagogických rad a zápisy jejich jednání,
11. podkladová inspekční dokumentace, dotazník pro ředitele před inspekci.

ZÁVĚR

Personální podmínky jsou z hlediska odborné a pedagogické způsobilosti a stability pedagogického sboru vynikající. Organizace chodu školy je bezproblémová, zaměstnanci jasně znají svoje povinnosti. Systém vedení zaměstnanců při naplňování výchovně-vzdělávacích cílů školy je z hlediska dalšího vzdělávání a vytváření vhodných pracovních podmínek pro zaměstnance funkční. Podporuje jej i dobře fungující informační systém. Je vytvořen prostor pro otevřenou komunikaci o výchovně vzdělávacích problémech v pedagogickém sboru. Chybí však promyšlená kontrolní práce a využívání jejích výsledků k účinnému systematickému metodickému vedení učitelek.

Prostory v mateřské škole plně vyhovují potřebám předškolních dětí a jsou pro jejich vzdělávání a výchovu optimální. Kvalitní materiálně-technické vybavení jednotlivých tříd, včetně dětských knih a didaktické techniky vytváří podmínky pro naplňování vytčených cílů ve třídních vzdělávacích programech. Materiální zdroje jsou při pedagogickém procesu účelně a efektivně využívány.

Učitelky se průběžně vzdělávají. Přípravě výchovně-vzdělávací práce všechny věnují dostatečnou pozornost. Její úroveň je rozdílná. Je ovlivněna kvalitou plánování a stylem organizace výchovně-vzdělávací činnosti v jednotlivých třídách. Většina učitelek upřednostňuje progresivní formy a metody práce, vhodně využívá poznatky z dalšího vzdělávání a plánované cíle plní v souladu se současným pojetím předškolního vzdělávání.

Složení inspekčního týmu a datum vyhotovení inspekční zprávy

Razítko

Školní inspektoři	Titul, jméno a příjmení	Podpis
Vedoucí týmu	Mgr. Jiřina Špičková	
Členka týmu	Eva Cepková	

Ve Žďáru nad Sázavou dne 26. března 2003

Datum a podpis ředitelky školy stvrzující převzetí inspekční zprávy

Datum převzetí inspekční zprávy: 27. březen 2003

Razítko

Ředitelka školy nebo jiná osoba oprávněná jednat za školu	Podpis
Jana Janů	

Dle § 19 odst. 7 zákona č. 564/1990 Sb., o státní správě a samosprávě ve školství, ve znění pozdějších předpisů, může ředitel školy podat připomínky k obsahu inspekční zprávy České školní inspekci do 14 dnů po jejím obdržení. Připomínky k obsahu inspekční zprávy jsou její součástí.

Hodnotící stupnice

Stupeň	Širší slovní hodnocení
Vynikající	Zcela mimořádný, příkladný.
Velmi dobrý	Výrazná převaha pozitiv, drobné a formální nedostatky, nadprůměrná až spíše nadprůměrná úroveň.
Průměrný	Negativa a pozitiva téměř v rovnováze, průměrná úroveň.
Pouze vyhovující	Převaha negativ, výrazné nedostatky, citelně slabá místa.
Nevyhovující	Zásadní nedostatky, které ohrožují průběh výchovně-vzdělávacího procesu.

Plní, je v souladu	Dodržuje, čerpá účelně, efektivně.
Neplní, není v souladu	Nedodržuje, nečerpá účelně, efektivně.

Další adresáti inspekční zprávy

Adresát	Datum předání/odeslání	Podpis příjemce nebo čj.
---------	------------------------	--------------------------

	inspekční zprávy	jednacího protokolu ČŠI
Krajský úřad Kraje Vysočina, odbor školství, mládeže a sportu, Žižkova 57, 587 33 Jihlava	2003-04-11	84/2003
Obecní úřad Měřín, Náměstí 106, 594 42 Měřín	2003-04-11	85/2003
Rada školy	-----	-----

Připomínky ředitelky školy

Datum	Čj. Jednacího protokolu ČŠI	Text
-----	-----	Připomínky nebyly podány